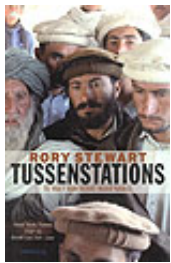

Vergeeten boeken (3): Tussenstations

De Schotse kosmopoliet Rory Stewart (in 1973 geboren in Hongkong, opgegroeid in Maleisië en Schotland, opgeleid in Oxford) is historicus, ex-militair en diplomaat. Hij woont en werkt in Kabul. In 2002 liep hij als eerste 'toerist' door het zojuist bevrijde Afghanistan de vrijwel onbegaanbare bergroute die de Mogolkeizer Babur vijf eeuwen eerder met zijn leger had gevolgd, van Herat naar Kabul.

Barre tocht

Het werd een barre tocht met veel ontberingen. Onderweg raakte Stewart in extreme situaties verzeild en de kou werd hem bijna noodlottig. Lang niet overal werd hij welwillend ontvangen, want berooide, analfabete mensen die onder onvoorstelbaar primitieve omstandigheden leven en zojuist een jarenlange oorlog hebben doorstaan, zitten niet altijd op gasten te wachten. Meestal was het onmogelijk hun uit te leggen waar hij vandaan kwam, hoe het leven daar is, hoe de mensen daar denken en waarom hij erop stond die hele route te lopen. In de streek waar de taliban nog heer en meester waren, heeft hij een paar keer in levensgevaar verkeerd. Toch kwam hij onderweg ook veel edelmoedigheid tegen, en samen met de gebrekkige oude hond die hem in een bergdorp als gezelschap werd opgedrongen, voltooide hij zijn voettocht.

Turquoise Berg

Die voerde hem langs de Turquoise Berg, Firoz-i-Koh, een verdwenen stad die volgens sommige bronnen tot vijf- à zeshonderd jaar geleden van een onbeschrijflijke schoonheid moet zijn geweest. Anderen betwijfelen of de stad werkelijk bestaan heeft en zo ja, of die dan inderdaad lag waar de plaatselijke bevolking beweert. Die bevolking twijfelt echter niet, maar graaft en verkoopt: betrouwbaar archeologisch onderzoek wordt met de dag moeilijker, want de mensen hebben geld nodig en beschikken over smokkelroutes en contacten, zodat kunstschaten en waardevolle aanwijzingen over culturen uit het verleden voor een grijpstuiver via onscrupuleuze handelaars naar het buitenland verdwijnen.

Boeddhabeelden

Ook deed Stewart de plaats aan waar veertienhonderd jaar lang twee enorme Boeddhabeelden hebben gestaan die enkele maanden voor zijn bezoek door de taliban waren opgeblazen. Langs een trap aan de achterkant van een van de nissen klom hij naar de plaats van het hoofd, hoog in de steile helling, en zag een ongelooflijk panorama: zo ver het oog reikte was er geen elektriciteitsmast, fabriek, snelweg of auto te bekennen. Het moet een onvoorstelbare

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek

<http://www.boekvertalers.nl>

gewaarwording zijn geweest, net als de rest van deze reis door een uitgestrekt land waarvan we in het Westen eigenlijk nauwelijks iets weten en waar bevolkingsgroepen wonen die zelfs elkaar alleen uit overleveringen en verhalen van reizigers kennen.

Een fascinerend boek dat veel te weinig aandacht van de media heeft gekregen (zie ook Volkskrantblog, Twan Huys: <http://www.volkskrantblog.nl/bericht/122408>).

Rory Stewart: *Tussenstations (The Places In Between)*, vertaald door Janet van der Lee, Ralph van der Aa en Gerda Baardman. Prometheus 2006, € 24,95, ISBN 90 446 0963 7